Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2019–2020

24 587 **Justitiële Inrichtingen**

25 295 **Infectieziektenbestrijding**

Nr. 763 **BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 maart 2020

Het coronavirus wordt bij steeds meer mensen vastgesteld. Het kabinet heeft tegen de verdere uitbreiding van het virus preventieve maatregelen getroffen. Als Minister voor Rechtsbescherming draag ik verantwoordelijkheid voor de medewerkers in de justitiële inrichtingen en de daar ingeslotenen (hierna: justitiabelen). In deze brief informeer ik uw Kamer over de maatregelen die ik tref om mogelijke verspreiding van het coronavirus binnen de justitiële inrichtingen tegen te gaan.

Besmetting met het coronavirus binnen instellingen van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) kan gezien het gesloten karakter grote gevolgen hebben voor personeel en justitiabelen. Hen beschermen staat voorop. Het bijzondere karakter van de justitiële setting waarbinnen DJI opereert maakt dat noodmaatregelen van tijdelijke aard nodig zijn om de gevolgen voor de orde en veiligheid binnen de inrichtingen te minimaliseren. Hierover is overleg gevoerd met het RIVM.

DJI treft daarom maatregelen om het risico op verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Deze maatregelen hebben betrekking op alle penitentiaire inrichtingen, justitiële jeugdinrichtingen en tbs-klinieken. Deze maatregelen sluiten aan bij het landelijk beleid en gelden voorlopig tot en met 31 maart 2020. Zodra de situatie verandert worden de maatregelen afgeschaald dan wel opgeschaald.

1. Geen bezoek

Vanaf 14 maart 2020 wordt het bezoek in de justitiële inrichtingen opgeschort. Om het contact zoveel mogelijk te kunnen continueren worden er ruimere mogelijkheden voor telefonisch contact geboden en waar mogelijk via skype. Uitzondering op deze maatregel zijn gesprekken die in het kader van de rechtsgang op locatie gevoerd moeten worden (bijvoorbeeld met een advocaat). Jongeren in een justitiële jeugdinrichting mogen wel bezoek ontvangen van hun ouders of wettelijk verzorgers.

kst-24587-763
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2020

2. Verloven opschorten

Vanaf 14 maart 2020 worden alle verloven van gedetineerden, tbs-gestelden en justitiële jeugdigen opgeschort. Justitiabelen worden hiervoor waar mogelijk in tegemoet gekomen door bijvoorbeeld extra bel- en skypemogelijkheden.

3. Detentie in zeer beperkt beveiligde inrichtingen schorsen

Van een beperkte groep gedetineerden wordt de detentie zo snel als mogelijk voorlopig geschorst. Dit betreft gedetineerden die aan het eind van hun straf zitten en al een groot deel van de tijd buiten de penitentiaire inrichting verblijven (zij werken buiten en komen alleen doordeweeks overnachten in de PI). Na afloop van deze noodmaatregel wordt de detentie hervat.

4. Bijwonen zittingen beperkt

Op korte termijn zal het vervoer van justitiabelen naar de gerechten worden beperkt tenzij de rechter het nodig acht dat de verdachte bij de rechtszitting aanwezig is of de verdachte dat wil. Er zal waar mogelijk worden gefaciliteerd dat aan de zittingen via een beeldverbinding kan worden deel genomen. De mogelijkheid is vooral afhankelijk van de beschikbaarheid van een dergelijke verbinding tussen inrichting en gerecht. Het uitgangspunt is om de rechtsgang zoveel mogelijk doorgang te laten vinden.

5. Instroom van gedetineerden beperkt

In de penitentiaire inrichtingen wordt de instroom van twee groepen gedetineerden beperkt. Deze maatregel wordt op korte termijn gefaseerd ingevoerd. Alle andere gevangenisstraffen worden gewoon ten uitvoer gelegd.
De beperking gebeurt door:

- Geen personen op te roepen die de tenuitvoerlegging van hun vonnis op dit moment in vrijheid afwachten. Dit zijn de zogenaamde «zelfmelders».[1] Het betreft veroordeelden van relatief lichte delicten met een korte straf.
- Geen personen vervangende hechtenis te laten ondergaan voor een niet betaalde geldboete of het niet willen uitvoeren van een taakstraf.

Deze maatregel is niet alleen bedoeld om besmetting te voorkomen, maar ook om eventuele knelpunten in de personele bezetting op te kunnen vangen. Vanzelfsprekend worden deze straffen zodra de situatie het weer toelaat alsnog uitgevoerd.

6. Gevolgen voor personeel

Voor het personeel in de inrichtingen wordt het advies gevolgd dat het RIVM heeft gegeven voor zorgverleners buiten de ziekenhuizen. Dit betekent dat medewerkers die geen corona gerelateerde klachten vertonen, kunnen blijven werken. Een wijziging van de richtlijn van het RIVM wordt opgevolgd.

Op dit moment zijn nog geen besmettingen in de inrichtingen vastgesteld. Indien zich besmetting voordoet zullen er aanvullende maatregelen worden getroffen. Besmette justitiabelen kunnen worden geïsoleerd in hun cel en er liggen draaiboeken klaar om dagprogramma's aan te passen

[1] Een zelfmelder is een persoon die is veroordeeld voor een vrijheidsbenemende straf en een oproep krijgt zichzelf te melden bij een gevangenis

of andere maatregelen te nemen wanneer een besmetting zich voordoet. Voor wat betreft het personeel zal het advies van het RIVM worden gevolgd.

De verschillende ketenpartners en de advocatuur zijn geïnformeerd over deze maatregelen. Ik ben mij er terdege van bewust dat deze maatregelen onbegrip bij justitiabelen maar ook in de samenleving kunnen oproepen. Toch zijn deze maatregelen noodzakelijk om de kans op besmetting door het coronavirus te minimaliseren en de veiligheid van en zorg voor de justitiabele en het personeel te kunnen waarborgen. Deze maatregelen zijn in eerste instantie daarop gericht. Permanent wordt gemonitord of nieuwe maatregelen nodig zijn. Ik zal uw Kamer, mocht dit aan de orde zijn, steeds van de genomen maatregelen op de hoogte houden.

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker